

ივერიის

ბაჭთი ღირს		მან. კ.	
თვე	მან. კ.	თვე	მან. კ.
12	10	6	6
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცალკე ნომერი ერთი შაბრა.

გაზეთის დასაყვიოდ და კერძო განცხადებების დასაბჭად უნდა მიმართოს: თბილისი რედაქციის, ანალო-სტოლის ქუჩაზე, სახ. ლი № 9, ბ. ნიდელგელის საცალოდ, გოლაგინის პრინციპალს, ცენტრალურს და გრობოვის წიგნების მაღაზიას.

ფასი განცხადების: ჩვეულებრივი სტრიქონი რვა კაპ.

1877—1887 წელიწადი **საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი** 1877—1887 წელიწადი

ნატალია კონსტანტინეს ასული ბაბალოვისა, იაკუნა ქრისტესას ასული ბაბალოვისა და იანე სტეფანეს ძე ბაბალოვი გულიანის მწიგნობრები აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთა გარდაცვალებისას პირველი მყოფობის თვისების, მკურნა-შეიღობის და მესამე-მძისას უდასპარ სტეფანეს ძის ბაბალოვისს ქ. გორში და სთხოვენ მომხმარებენ შაბათს, 7 ამ თვეს მცვალებელთა სახლში, საღამაჲს დილის 10 საათზედ ვაზსეფებერ ცხედარს ყოვლად-წმიდის ეკლესიაში წირვის მოსახმენად. (3-3)

ტულისი, 6 მარტი

ჩვენს გაზეთში იყო თქმული, რომ მთავრობას საჭიროად დაუნახავს ანაქარას ჩვენს ქვეყანაში აქამდე უტა-ტით მართალი გამოიყვანება მამულებისა. ეს აზრები დიდად სასიხარულოა ყველა იმისათვის, ვინც კი იცის, რა დიდი დაბრკოლებაა განუსაზღვრებლობა კუთვნილების მიუზრუნველსათვის, ერთისათვის და თვით სახელმწიფოსათვისაც, რომელსაც ამის გამო აუარებელი საქმეები უჩნდება, როგორც სასიხარულო სამართლებს გასარჩევ, რადგანაც ხშირად მამულის გამო ჩხუბს დანაშაულობაც მოსდევს ხოლმე, ისე სამოქალაქო სამართლებს, რადგანაც დავიდარბა კოველთის გასარჩევად და გადასაწყვეტად სასამართლოებამდე ადის და უშეშად არა თავდება.

რადგანაც გასამიჯნავად დადგენილის წესისა და რიგისამებრ ეველანს ნება ეძლევა—არც შეიძლება არ მიეცეს,—რაც თავის დედაში არ უდგანია, იმასაც ხელი წაატანოს და სადავოდ გაუხადოს, ამიტომაც, რაკი მოხელე მამულის განსაჯნავად მივა სადმე, კვედანი ჰსწრებოდენ დავა გამოაცხადონ, ისინიც კი, რომელთაც მანამდე ფიქრადაც არა ჰქონიათ წყვედარბა ვისმე რამე. ამის გამო სავა ირნი და სამი საბუთიანი დავა მიმასულითა შორის, იქ ათი და იაკი უსაბუთოა, იქვე

ფელეტონი

უხსოთა შორის

ნაპოლეონი.—ევგარ-ტომი ავიცერი ევგაროს შიშველი.—ტუბის წერილი ნაპოლეონზე. —პეტრო მძინარი და მისილი გენერალი.—როი დიდა ნაპოლეონი სხვებზე მადლა.—ნაპოლეონის უსწარო უგებულობა.—ლორესაბა თუ ნაპოლეონი ვინა?—ნაპოლეონი-არისტოქსი.—მაგადლოში.—გული ტუბის მორჩილებდა.—დუბაღი ვინა?—რა გვარია იყო მოქალაქი ნაპოლეონის თვის?—ნაპოლეონის იტენა.—ახალი წერილი გამარჯვება.

ნაპოლეონი... ამ სახელის ხსენებაზე მაშინვე თვალწინ გვიდგება პეტრო, დაბლის ტანის კაცი, დაღვრემილი, ღრმად ჩაფიქრებული, გულხელ-დაკრეფილი, ხმალ-შემორტყმული, სამსუთიანი ქუდით თავზე. აი სურათი იმ კაცისა, რომლის წინ თრთიდა და ცხატებდა მთელი ევროპა ამ საუკუნის დასაწყისში, იმ კაცისა, რომელიც ევროპის სამეფო ტა-

ვროვარმე. ხოლო ჩვენ ეს უნდა ვთვალოდ, რომ მრავალი საქმეა თვითონ ხაზინისაგან დაწყებული; მრავალი საქმეა, სავა თვითონ ხაზინი ედავება კერძო კაცსა და არა კერძო კაცი ხაზინას. თქმა არ უნდა, რომ ვერც ხაზინის დაგეგმვა თავისი კუთვნილება ეძიოს კერძო კაცის ხელისაგან. მაგრამ ხაზინისა და კერძოს კაცის შორის დიდი განსხვავებაა. ხაზინა, სახელმწიფოა, როგორც უმადლესი მფარველი მართლისა, არ იკადრებს თუ არ საბუთზედ, სხვა რასმეზედ დაემართოს დაგის ასატუნად, ან სხვა რომელსავე გულის თქმას ატყვეს. კერძო კაცს კი, ჩვენად სამწესწაროდ, ხშირად სიხარბე წააგვდენს და აიულოებს ხოლმე. რაკი ესე, ნუ თუ ამ შხრით მაინც შეეკატუვება დავიდარბისას არა უგებულობა?

ჩვენის ფიქრით, ამ შხრით შესძლოა დიდ-ძალი რიცხვი საქმეები-სა მომარდენ სასამართლოებსაც და ქვეყნისაც და ამით ვადავიდოდეს გამოჯანს საქმის გზა. რომ ეს ასე მოხდეს, აი, ჩვენის აზრით, არ არის საჭირო: სახელმწიფო კონაბათა გამგებობამ არ უნდა მიანდოს, როგორც აქამდე, წინასწარ განურჩევლად დავის გამოაცხადება „ლორესის“ ან ცალკე მარტოვეს, რომელსაც ხშირად არც კი იცის საკანი დავისა და რა საბუთი მიუძღვის ხაზინის დავის გამოაცხადებაზედ. გამოჯანს სასამართლო კოველ წელიწად რამდენისავე თვითი წინ ატყობინებს ხალხს, რა დროს და რა ადგილას შეუდგება მოქმედებას მამულების განსაჯნავად. სახელმწიფო კონაბათა გამგებობას რომ კოველია ჰყავდეს სამის მკოდენე მოხელესაგან შედგარი და ვიდრე დავას ასტყუდა სადმე, აი კო-

ბოდა! რა ბედნიერ ვარსკვლავზე უნდა დადებულყოფიო ეს ღარიბი აზნაურის-შვილი, რა ბედი უნდა დასპოლოდა, რა დიდი ძალა და ნიჭი უნდა მოჰმადლებოდა ზეითი, რომ ასეთის დიდებით შემოსილიყო და ასეთი დაღუფურაი და საკვირველი სახელი დატოვებინა ქვეყანა!

ამაზედ ბევრი თქმულია და დაწერილია, ისე ბევრი, რომ დღეს ნაპოლეონის სახელი რაღაც ზღაბრად არის გდაქცეული, კიდევაც ბევრი ითქმის და დაიწერება: ამისთანა კაცები, როგორც ნაპოლეონი იყო, ისეთი ვადას ვადას აწივენ კაცობრიობის ცხოვრებაში, რომ მათი სახელი ღიდს ხანს არ გაჭრება ქვეყანაზედ.

აი დღესაც ნაპოლეონზე ლაპარაკობს საუფროსეთის გამოჩენილი მწერალი, ისტორიკოსი და კრიტიკოსი ტენი. ტენს ნაპოლეონზე ერთგული წერილი დაუბეჭდა ამ დღეებში საუფროსეთის ერთს ჟურნალში, ბევრი ახალი და საყურადღებო აზრია გამო-

ახალი ამბავი

* სამეურნეო გაზეთის რედაქტორის ბ.ნ. იანე კერესელიძის უთხოვრის კაცისის სამეურნეო საზოგადოებისათვის, ფულით შემწობა აღმოჩინებოდა, როგორც წინა დიდ გიდელით შემწობა სხვა სამეურნეო გაზეთისათვისაც; და სოფლის საზოგადოებათა და სოფლის სკოლებისათვის დავეთვა გაზეთისა სახელმწიფო იყო. კაცისის სამეურნეო საზოგადოებამ ამ თხოვნის განხილვა მიართო თავის წევრს: ბ.ნ. ი. წინამძღობი შეიღოს და ავტორობს ბ.ნ. სოჯავეს. ამ ორმა წევრმა თავის მხრით მიიწვია ქართულის მკოდენე კაცები, იმით დაეკისა, სასურველი თუ არა, რომ მიეცეს შემწობა ვაჭრის „სისკას“, ამ „სისკას“, რომელიც ამჟამად იბეჭდება. ამაზე ქართულის მკოდენთა ვადასწყვეტს 14 ხმის უმეტესობით წინააღმდეგ 13, რომ თუ „სისკა“ იმ გავრცელებულია, როგორც ღელს არის, შემწობა არ უნდა მიეცეს. ხოლო თუ განსაჯნავდება, მაშინ სასურველია დახმარება აღმოუჩინოს სამეურნეო საზოგადოებამა. ამ საგანზე ლაპარაკი ბევრი იყო და ბოლოს ასე ვადასწყდა, რომ თვით საზოგადოებამ დაწინაურდა და ამ რედაქტორის ერთი თანამეწევე მისცეს, ხოლო მხოლოდ რედაქტორი დარჩეს ისტორიკოსის გამოიკვეთა. ამაზედ რედაქტორმა იე. კერესელიძემ თანხმობა გამოაცხადა. ვიდრე ამას ვადასწყვეტდნენ, ლაპარაკი იყო ჩამოყარბილი იმამზე, შვილებზე თუ არა საზოგადოებამ იზომადგომლოს მთავრობის წინაშე, რომ მან დაავალოს სოფლის საზოგადოებათა და სკოლათა და ყველას დახმარებისა გაზე-

ვარსადალად დაწინა. ამ ჯარების გენერლებმა, რასაკვირველია, ძვირად იყინეს, რომ ამით უფროსად დაწინაურეს ვილაც გენერალი, რომელსაც ვერ არც ომში და არც სხვა საქმეში თვით არაფრით უჭირია. მეტადრე ძალიან ჯავრობდა თქმე ერთი უშიშარი, მამაცი თუ-მომწინაე, თვალ-ტარბი გენერალი, სახელად ოკერო. „როგორ, მე, ხანში შეუსული, გამოცდილი, ომებში გამოცდილი გენერალი, ვნად დავმოხრობი ვილაც ახალდ გამოავარბინოს, მუხარა ნაპოლეონს გენერალს, რომლის სახელი ვერ არც კი არავის გუჟობია? არა, არასოდეს მე ვაჩვენებ, ვინცა ვარი ძალილდე არ ჩავედებ ის ვილაც გენერალი ნაპოლეონისა.“

მოვიდა ეს მითამ და ვილაც გენერალი ნაპოლეონი იტალიის ჯარებში. მთელი გენერლობა იმ სახელში შეკრიბა, სადაც ნაპოლეონი ჩამოხატა. გენერლებს დიდი ხანი მოუხდდათ ლოდინი, ვიდრე ნაპოლეონი ამით სანახავად გამოვიდოდა. აი ბოლოს ვა-

თიო. საზოგადოდ ასე დავალება არ არის სასურველიო, ამბობდნენ დამსწრენი, მაგრამ, რადგან ვაჭრის მიღება სოფლისათვის და სკოლისათვის კარგი საშუალებაა, შეიძლება სახეურნიო საზოგადოებამ იშუაფადგმოლოს მთავრობის წინაშე. ეს სახეურნიც ხმის უმეტესობით გადაწყდა.

* * კვირას, 8 თებერვალს, 5 ბერიშვილის ქართული ხორა ივილოზეც კოლონების ეკლესიაში.

* * ჩვენ შევიტყუეთ, რომ კვების სამეურნეო საზოგადოებას მოსდის ბერიშვილის ქვეყანის სხვადასხვა კუთხედან და სხვაგვარ, საუკეთესო აბრეშუმის ქვის თესლი გამოგვგზავნეთო.

* * ქართლიდან გვწერენ: რომ თუქცა გინდა სკოლების გამართვა, მაგრამ ხარჯისა და ბევრისა გვეჭირბოდა და ამიტომ ისე იმხა ვრჩებით, რომ შეიძლოს უსწავლელი დაჯერებს, ვიდრე სკოლის ხარჯის ტვირთი კიდევ თავს დაეტიტობოთ. ასე უნდააგორადნენ ქართლში სოფ. აუღვივის გლეხები, რომლებმაც ვანაჩენი დაადგინეს, სკოლის გაუმართავთა და მერე-უთარი სთქვეს, სკოლის ხარჯის გამოღება არ შეეძლებოდა. ასევე მართლულობენ თავს ქართლის სხვა სოფლებშიცა, როგორც მაგალითად, ქარეში, ბრეთში, ღირბში და ბევრგან კიდევ სხვაგან, საცა ამ საგანზე შეზღუდვირა ლაპარაკი ხალხთან, საქირაო, მკლდეში და ნასწავლბო ხალხმა ჩააგონეს გლეხ-კაცობა, რომ სკოლის ხარჯი ტყუილად აშინებს გლეხ-კაცობას. სკოლის ხარჯი ისე მტკიერ, რომ შეუძლებელსა და ხელ-მოკლე კაცს სულს ერთი და ორი აბანი არ შეზღუდვა წელიწადში; სკოლის შესანახავად სოფლის რაკი და ოკ-და-ათი თუშინი ყუა-რა წლიდან-წლიდგო.

* * მართლაცდა გვწერენ, რომ ყველიერში უმარდობამ ჩვენც არ გავგიშვა დაუხარალებლად. ნამქრბა და უმარდობამა დახირა აქ ერთი გლეხ-კაციო. სოფელმა ძებნა დაუწყა ამ კაცს, მაგრამ თუ ძაღლებს არ მიეკვლიათ კვალი, ხალხი ვერ იპოვიდა თოვლით ჩაშუქვირბოა.

* * იმერეთიდან გვწერენ: 11

მოვიდა პატარა კაცი, ქუდი-დახურული, ხმალი-შეშორტყული, აუხსნა გენერალს, ჯარები რა-და-რა აღვიღეს უნდა დაიწყეთ, ვასცა ბრძანება, გაბრუნდა და ისევ თავის ოთახში შევიდა. გენერლები ვაშეშებულნი იდგნენ, მამაცი და გამბედავი ოაქერი ხომ ისე მტკიერ, რომ სრულიად გამაშვდა და ხმა ვეღარ ამოიღო, თითქმის ენა მუცელში ჩაუვარდა. მხოლოდ მაშინ, როდესაც ვარდ გამოვიდნენ, გენერლები ცოტა განსამოედნენ, და ოაქერიცა მამში დიოწყო თავისებურად ხმა-მაღლა ლაპარაკი, ლანძღვა-გინება, თუშცა ბექეერთის გენერლის ვულ-წრევილად გამოუტყდა, რომ ამ მასხარა, უღრმო გენერლობა ძალიან შემაშინბო. არ ეიციო, ღმერთბანი, რა მომივიდა, და შევიხედ თუ არა იმ პატარა კაცს, ისეთმა შიშმა ამიტანა, რომ ძაღლებს სრულიად დამეუფნბოა.

დახ, საოცარი კაცი იყო ნაპოლიო. ნი არაფერიში სიკვდილის უბრალო შეიღის ეს კაცი არა ჰგავდა.

ინიარის უმარდობის დროს შემდეგი უბედურება მოხდა შორანის მხარაში: ძირითადის რკინის გზის სადგურის ახლო არის სოფელი იყარეთი. სამი იყარეთელი წესქევილად სახლისკენ თურხმე მოდიოდნენ. ლამეს ისრაი და უმარდობის გამო დარჩენილიყვნენ გზაში. ორი ერთმანერთის ჩახშობდობდა და ამ სახით იპოვეს მეორე ღღეს ცოცხალ-მკვდრები; ხოლო მესამე მათი აზნანგი-კი ცოცხალი-მარტოებით ვგრა მკვდარიო. ის ორიც ლოგინდა ჩაგარდნენ და, ვინ იცის, ვეშულებათ რამე თუ არაო.

* * გაც. „კაც. ობოზ.“ სწერენ ხონიდან, რომ ამას წინადა აქაური ვაჭრები შესწავლიყვნენ სასატატო სემინარიის ეკლესიაში და დასწავლბელის მთავრობას დავითბინა ეკლესიიდან ეს ხალხიო. ასე უთხრბეს, ხონში სხვა ეკლესიებია და იქ შევიტვირთათ მიზრბანდლიო. ვაჭრებმა საყდარში ჩხუბი აღარ დაიწყეს და ჩივილს აპირბენ უმარდლეს მთავრობასთანოა.

* * კახიდან გაც. „მშას.“ შესჩივის ერთი შეიღის დამკარველი კაცი: ასხანდაღი სტეპობდობდა აღქმბა იოგანეს-მე ხანჭახანა (ზემო-აპულიის-ე-ლი) 19 წლია, მკვრივად ვისლ არა-ქელიან-ცთან იყო. ამ კაცბანევი აღრე იყო ყიზილ-არბათში და კახკაში, სექტემბრის აქედ ამბავი არ მოსდა, ბევრჯული წერილი მიუწერია მამასა და პასუხი აღარ მოსულა. შეუშუბული მამა სთოხბს, ვისცა კი უნახბეს, ან არედაცა და ან ამ აღრებით მოამწერბოსო: Какъ (Закаг. обл.) Григорю Мовсесянц.

* * მმართველობის მოამბეშია წარსული კვირის მოხსენებელი იყო, რომ რადგან სასულიერო ვაჭრებმა „ВОСТОКЪ“-მა დასთავბა და დიღის ხნით აღარ გამოვიდა, ამის გამო მოსაბობილ იქნბნაო. სამწუხაროდ უნდა ჩავთვროთ ეს ვარემოება, მით უმეტეს, რომ ეს ვაჭრეთი ოკუგელები თანამგრბობელი იყო საქართველოს ეკლესიისა.

* * მმართველობის მოამბეშია წარსული კვირის მოხსენებელი იყო, რომ რადგან სასულიერო ვაჭრებმა „ВОСТОКЪ“-მა დასთავბა და დიღის ხნით აღარ გამოვიდა, ამის გამო მოსაბობილ იქნბნაო. სამწუხაროდ უნდა ჩავთვროთ ეს ვარემოება, მით უმეტეს, რომ ეს ვაჭრეთი ოკუგელები თანამგრბობელი იყო საქართველოს ეკლესიისა.

* * არა გვეჭრბოა, — ამბობს ტენი, რომ ეს კაცი საწარბავეთში და მეთორამეტე საუკუნეში ცხოვრბობდა. ბუნებში, ხასიათით, სულით, გულით, — ნაპოლიანი სულ სხვა დროის და სხვა ქვეყნის კაცი იყოო. ამ კაცის ბუნება, ავტუბლება სულ სხვა ყაბობში იყო ჩამოსხმული, ამის ძარღვებში სულ სხვა გვარად ტრბილებდა სისხლი, ამის გულში და თავში სულ სხვა, რბოდც უტყაური ნოთიერება იყო ჩაქსოვილი, ამ კაცს ისეთი რბოდც განსაკუთრებული თვისება ჰქონდა, როგორც სხვა ადამიანის შეიღს არ მოეპოვბებოა.

ტენი მართლს ამბობს, დიან, ნაპოლიანი არა ჰგავდა სხვებსა. თუ გინდა იგი ვარემოება, რომელსაც ღღეს ყველა ისტორიკოსი აღიარბეს, რომ ნაპოლიონს წაშში ნა-ჯარ უტყდა მაჯა, როდესაც ყოველს ჯანმთავლეს კაცს 75-80-ჯერ უტყეს მაჯა. ტენი გენბავი ისა თქვიო, ანის ვამო. ნაპოლიონს თუ ენდა სხუდლის, ავად-მოყრბი სახელი უწოდებო, საქმე

ნ ა რ კ ე რ ე ბ ა

(ურნად-ვაჭრებობაში)

ამას წინადა ვაჭრებებმა ხმა დაავდეს, რომ გერმანიას, ავსტრი-ვენგრბას, ინგლისს და იტალიას შირბობა შეეკრებოთ ერთმანეთში, მტკიცე კავშირი დავიჭირობოთ, სწავლბელს მივსცეთ და ერთად ვიშაშქებოთ, როგორც ბტრბის მოსაგერბებლად, ისე თავზე დასახბე-ვადაო. ეს ხმა ურუჯ ბისმა და მერე ისევ მიქუდა.

ღღეს ვაჭრეთი „С.-Петербургскій Вѣдомості“ ვაერწმუნბეს, რომ ეს ამბავი მართლდა გამოვდაო.

გერმანიას, ავსტრიას, ინგლისს და იტალიას რომ მართლა პირბა შეეკრბოთ, ერთმანებს დაესმარბნან არამე თუ მტრის მოსაგერბებლად, არამე მტრებს ვასა-ლაშრბებლადც, — ეს ამბავი ღღეს სრულიად გამორბდა, ეს ვაჭრებმა სარგებო.

ვაჭრეთი აქ დიდ ურუნადღებს აქცევს იმ ვარემობებს, რომ ამ სახელმწიფოთ ვანუბნახება მტერიცა გაღადაგრებაცა. რას მბასწავბებს ეს ამბავიო? — ერთს უღობბეს ვაჭრეთი. რატომ წინადა არ იყო ამბუნად ღღებარბავიო? ვაჭრეთი ბი რბოგორ ჰქარბტავს ამ ვარემობებსა:

წინადა ეს სახელმწიფოთს ასე ჰქუერბობს: დინე: იბღეს ვეცდებით, საქმეს იშამდინ მივიყვანო, რომ მტრის გული მოვიღღეს. მომბინებლადც გამოვიღღეს და თითოეულ და-წყებს პირველბა საქმეს მაშინ ჩვენ წინ ვადგევიტბო და გზას ვადგევიტბოთ. მაგრამ მტერი არ მოსტყუებდა, მაშინ არ ვბეგბს, რა ქნას? ვეღდებნო როგორღდენ? — ამ ღღებში თვითბაც სხელ-გმბი აქმო შეგრულია ვეცევი ბამბადალო, მიწვე დასავლელი ვერა მოქუერბებლობა, ამ სახით ვაჭრებებმა იბღეს, რომ მტერი მომბინებლადც გამოვდა ჩვენ მაშინ მარტო მოგვრბა და მოგვრბება იბისიო. ენდა? ენდა თითოეულ ჰქუდაღღეს და მტრის ბუნდასწამსაც აღარ ვრიდებოან.

ან კი რატომ არ ვაქბედევიტბო, — ამბობს ბოლოდა ვაჭრეთი. ბისმარტეს ვაჭრი უტყდა მაგრბადც აქეს:

სამხედრო კანონი ვაჭრებს უტყდა: „მალხონის თოყში“ მარტო უწეგო და ვაჭრებულად ვარს მომდგარა, — მტერი რბადაღღეს ხსისგამოაო.

ეს ვაჭრებუელიც ცხრა მბას იქით აღარ არის. ვნახბოთ, ვაჭრებუელის

კი მიინც ვაჭი და ამ ვარემობებს დიდი მნიშვნელობა აქვს. იქნება ასეთი უტყაური თვისება ნაკლებობანბნებც იყოს, — ამანზე არაფერს ვიტყვბოთ, მაგრამ ეს ნაკლებობანბნება ნაპოლიონის კი სხებზე მაღლა აუციბდება.

ის, რაც სხვას სისხლს უჭერილობდა, გულს უშეშავებდა, უნებბთბად-ღღეთით აღძრულს გულში სიამოვნებას ან ბრბუნს ჰჭრიდა, ნაპოლიონს წარბასკბო არ შეუტრბიდა ხოლმე. ახი-აახიბოთ ხალხი უნდა მიეციტბო, მთელი სახელმწიფო უნდა დეგმბო ნაპოლიონს ვინმე მარტოებლი სისხლი ისე დაუტრბილებდა და მაჯა ისე დაუწევიტბო ცეგბას, რომ ამასაც სხვასეთი სიამოვნება ან სხვა-გვარი ენე-ბბათა ღღელვა ვერბნოა.

* * ამიგამაც იქ, სადაც სხვები, ენე-ბბათა-ღღელვითაგან შეპყრობილნი, ქუტუ-სა ჰქარბევიტბენ, — ნაპოლიონი ისე გულ-ბრინდა, ვინმე დალაგბებით მოჰქუევიტბო, თითქმის აქ არა იყვბოა, ამიტომაც ბევრი დარწმუნებელი იყო,

მერცხლები რა ამბავს მოგვიტბონენ!

* *

რუკეთის ქბადადღის ფული იფს-ში ძირს წიწეს, ეს ამბავი, რას-აკვირველია, არავისთვის სასიამოვნბო არ არის, და ყველა სწებს. მხოლოდა ერთი ბანი მემჩრბეს-კუ-და დაჩრბინდა, რომელიც იბმდეს არა ჰქარბავს, მხიარულად არის და სხვებსაც ისეთს ნუკემს აბღევიტბეს:

რასა სწებს, რის გემინბინა? იბისი, რომ კოტრობა არ ჩამოვარდებო? რა ვეგბო-მოგლი ვგრაბაც იბავე უოფ-ბა, როგორ-ბიო ჩვენა?

კარგი ნუკემბია! რაც ქვეყნას, ის ჩვენაო!... მაგრამ ეს კიდეც არაფერი; ყველას ისა სჯობია, ბ-ნი მემჩრბესი როგორც ფიდილიათო-ბობს:

ესეც უნდა ვსთქვათ: თუ მთელი ვგრაბა ვაკტრბდება, მაშინდავე კოტრი აღარგინ იქნება, როგორ? აი როგორ: როცა მთელი ვგრაბა ვაკტრბდება, თოყშიცა და ზარბაზნბის მტეტი აღარ დაჭრბება-რა და უფული კი სულ ურბებს ჩავეგრბება სწელ-ნი. ვგრაბა მაშინ ურბებს ამერბავში ვაჭრებზე, ვაჭრს ურბებს წარბივებს და ისე ვამღღღებო.

ერთის სიტყვით, ბ-ნი მემჩრბესი იხე ღღებარბავბას, რბოგორც უბბბ-ბბ-ბი იტყვიან ხბოდმი: ჰჭირი იქბ, ღღბინი აქბო.

პატარა ეველეტონი

საღმდ-მარხში

(გურულების ცხოვრებებდან)

მეთბებელი, უმოჩინებლად ვბოთოთ არ მბსტყუდებო და პირი არ აბნბრბოთ ამ სიტყვის წაკითხვბად. ნუ იფიქრბთ, რომ ჩემს წერილში იბო-ბობა საღმდ-მარხბო ჯრბიჯობის ან სხვა წმიდეულის აღწერა, მე მხოლოდა საღმდ-მარხბო ამბავს მოგახბენბთ პრიკონსიტიდან და ვეუდებრბით ყურბადღებით მომბაყუთი სასწმინდნი თქვიწნი. დავიღდი-მარხბო... დღ-ღე ვაქბი სინანულისა და აღსარბებისა. ცხოვრბების ყოველ-ღღითური შგოთავ-ღღელვა დროებით მიუყრდა, მყდრობე-ბის კვლში ჩაღდა. მხოლოდა ეკლესიის ზარბები, თითქმის საღმდ-მარხბოდ მომზადებულ ადამიანის გულის-თქმბა-

რომ ნაპოლიონს გული არა აქვსო. გული კი ჰქონდა, მაგრამ იმის გული სულ სხვა-გვარად იყო მოწყობილი, სულ სხვა-გვარად და სხვა მიზნების გამო აღუღელდა. მართალია, გული მწე-ღად აიყოლებდებ ხოლმე ნაპოლიონს იბმდნადა, რომ თავი ვეუვარბა. ნაპო-ლიონი ბატონი იყო დავითის და არა მბინა. თავი ასაქმბდა გულსა და არა გულით თავს.

ნაპოლიონი ნამდვილი არტისტი იყო და, როგორც ნამდვილი არტისტი, როგორც უნდობა ისე ახლებრებდა თავის გულსა: წამს თუ ტირბო, იბმე წამს სიცილი შეეღებო, და ამას თანავე არც ძრბიელი წუხილი, არც ძრბიელი მხიარულბება გონბებს არ უბ-მედა. თავი სუყარელებით ფხზბობდა.

* * ერთხელ ისე საშინლად ვაჯავრბდა, ვეცეცხლდა, ვანახლდა, რომ ყველა იქ დასწრბეს ვცნობა, ეს არის შეგე-ბბბაო. მაგრამ ერთხანად სახე იყვბოა, მიუბზრუნდა ერთს თავის მეგო-

თა ბანს აბღევიტბო, მღღებარე და მოწყ-ყნილის ხნით იხევის მართლ-მაღღე-ბელთა ეკლესიაში წირბა - ლოკცის მოსასწავლა.

გურულები მართლ-მაღღებელი არიან და ვარებების შეზღუდობი-ღღეთის მოყვარბობაში დიდ გულ-მხბრ-ვაღვებბაც იბენენ. ამ ღღებში აქა-ური ეკლესიები მლოკცის ხალხით ვა-ტრბინბოა. ხანს ამბბბოც უფლად სი-ნაწეობით ვანიწმილან თვისი ცო-ლებზე; მობინბობს ცხოვრბებისაგან წა-ხებულები ტბლბინ და შეზღვე ქრისტეს ხორბული და სისხლის მიღებით ვამო-ღღენენ სულით და ბულით სტეკბანი, ვანწმინდლინი. მერე რა სასიყდლის სღღებენ ყველა ამბებისთვის ღღეთის წი-ნამზე იმხა, რომ მთელის კვირის გან-მავლობაში რაც შეიძლებოდა მტეს უბ-მელობას ითმენენ; რაც შეიძლებოდა კუქს მტეს სასყელს აბღევიტბეს, აქვა-ღღებენ; რაც შეიძლებოდა ერთმანეთის ღღებარბებობის მტე-მტეს მტებნას შეტრბინა და, დასასრულ, შეიძლებოდა ენაც მოახბენო ამ კვირაში, მხო-ლოდა ამ კვირაში, უდაგლობა და უბ-უფუდილობა ღღებარბებისაგან, მაგრამ და-ჰქუენ თუ არა ბორბიტის გულის-თქმის საღღეს? შეუძლებიათ თუ არა დაიბობენ? თუ არა შეზღუდბით? ი-ბო-ბბ-ბი იტყვიან ხბოდმი: ჰჭირი იქბ, ღღბინი აქბო.

მაშ მძრბიელ ცოტა სასიყდელი სკო-ღღით გურულებს ქრისტეს ხორბისა და სისხლის მისაღებადა, მეტყუბით თქვენ. დიან, ასეა. მარხბა ჩვენში მხოლოდა უსამღ-ღღებობაა. ვინ და-ავრბები მათი, რომ კულის საქმეების-თვისაც შესაძლობა და არა თუ შე-საძლობა, სავალდებულოა მარხბა. ვერ დაავტრბობ, რომ უფრო, მტრბობა, ღღებობა, ვაუტანლობა, კორონანობა და სხვა ამ ვგარი საქციელი უფ-რო დიდი ცოდვაა, ვიდრე მარხბის ვატყება, ე. ი. მარხბის სახსნობის კუბა, და ამ ცოდვას უფრო დიდი მარხბულობა უნდა. თუ არა ვგვრბით ჩემს სიტყვბს, შემბობინბითი ეკლესი-ისა და თვითვეულ მლოკცის და მემამულეს ცალკ-ცალკე ვაგვცნობო.

აი, შეზღუდვი უმარბობით შეგოსსილ-ქალს, ღღეთის მზობის ხატის წირი რომ ვგახს და ხელებს აპოკრინებს და ტუჩებს ავბოცუნბებს შეუწყვეტილად. ეს ვახლბოთ მაროკა, ენა-პარკალობის

ზარს და უთხრბა: „ვინ იცის, იქნება ჰუქკობდობთ, — ეს კაცი ისე ვაფორბ-და, რომ ქუთა ზედ ვადაცანბაო? ტყუი-ლი ვითქობათა. რაც უნდა გულ-მო-სული და ვაგარბებულები იყოო, გუ-ლის ღღელვას ყველს ზემოდა არ აუშ-მეგბო.“

აი კიდევ მეორე მაგალითი. ნაპო-ლიონი ძალიან მხიარულ გუნებზე იყო და თავის მისსაწუბს, პატარა ნაპოლიონს ვთბამებდა. ამ დროს მოახბენებს, რომ ინგლისის ცოთი მო-ვიდაო. ამ ცლზე ნაპოლიონი საშინ-ლად გულ-შობილი იყო და დროს ცეგბდა, რომ როგორგებ გული ვცნარ-ბდა. ვუნებენენ თუ არა ცლჩის სახელი, ნაპოლიონი, როგორც კარგი არტის-ტი, უტყდა ვამოციკვბოა. ფერ-წახუ-ლი, სახედ-ღღემქობი, ვამზბებულნი ვამოვარდა იმ ოთახში, სადაც ეწობი და ორბასმდე სახელმწიფო კაცნი იყენენ შეყრილნი და ორბის საათის ვანმავლობაში ვანბრბისებულ ცახვით სტეკდა და ჰქუდა.

არ გვეგონბო-კი, რომ წინ-დაუტყ-

ქალი, რომლის ჰორბეტი მოველილია სრულიად ჩინი არე-მარე. რას არ იტყვის, რას არ შესთხვას, რას არ მოიკარგოს ეს გულ-მოღვინე ღვინის-მლოცველი ამის ჰორბეტი იგი გაქვს გამოგრძობილი ყურები, რომ ღამის თაინით მოველიობა აღარ ასარულონ და სრულიად გველოტან. ეს ქალი ისეთ ჰორბებს გამოაშკარებს, რომ თვით მეშინვეს თვის გამოჩინილის „გრაქანინით“ ფს მასთან ზიარების მიღებას ვიცავს, იცოდეთ და ამ კვირავს მოხერხებაში იქნება მისი უბა და ჩვენი ყურები; მაგრამ ცხონდება თუ არა (ცხონებას ზიარების მიღებას ეძიან აქ), ის მწიფე აუშვებს კორის სახევე წინ-სწივლი და რაც ციხის კითხვას მოაქვს და ინარჩუნებს, სარგებლობით ამოიღებს.

აი, მორცხე, შენე, მატყობის ხატს რომ დაპირდა-პირებდა და თან უღვაშებს ქვეშ რაღაცებს ბუტბუტებს. ეს გიტყვობა ხრიკაშვილი, რომლის უთავბოლო და უსავანო საიფარ-დებარაბეტი სხამართლობები და მთელი ქვეყანა მწიფებულია, სადაღვი-მღვინის შედგენა და ცრუ მოწმების შიგნე გიტყვობა ხელობა. იცის საქმეების არეგარევა და ცოდვა თუ ბევრი საიფარების ალიან-ჩალიანე გაგვება, — რადგანაც ადრე ბევრს სხვადა-სხვა ადგილებში მწიფრად ყოფილა. იმის სახის ტიპი გამო-მეტყველება ცხადად გეგმეტყვის, რომ იმის გულში კეთილს სულს არ უნდა ჰქონდეს სადგური. მან წინდები ერთი გრავე სასამართლოს უწყებები მოიტანა, დაუბრუნა მოწყვეტის ეკლესიის გლავეანში სათითაოდ და თან რაღაცებს გერუბი-ლებოდა მოწმებდა. ესე, ჩინი, არც კი ირცხვის, რომ პირ-დაპირ სახეში უტყობის მატყობის ხატს! როგორ მოგეცა ის მატყობის ხატებს, რადგან რომელი თითხითი არს... აი, ხომ თავის სიცოცხლეში ერთ წაშასაც არ უფიქრინა ამ მაღალ მტრებზედ ის თავის სიცოცხლეს იმაზე ატარებს, რომ მოკვდეს სდენი, უღალატოს, და შევიდნოს. მას უკვე მოხუცებულაშვილი აქვს ფეხი შედგმული. მუდამ არჩებიდა და ბუღალბის ქაღალდების წერამ თვალში წყალი გამოჟლია. ნიადაგ დევი-დარბებში ვართულის თმან ქლარა გამოერთა; მაგრამ მინც

დავად ვთქვამს რამე. არა, რასაც ამ ბოზდა, სულ წინადადეგ მოგვიტყობილი ჰქონდა. ვაგვიბოძს დროსაც კი თავი თავის მოკვლას ასრულებდა. ეს განრისხება, გულ მოსულობა სულ კუთხის ნაყოფი იყო. ეს ფეხის მიხდა, სახის აღმწერ მოლოდინსტობა, ხეტი იყო დახვეწილებული, გამოკედილი არტისტისა. გული ისე არ გიტყვებდა ნაპოლეონს, რომ კუთხისთვის ეთრა რამე, თავისა და გულის შუათითქოს არავითარი მისავალ-მოსავალი არ იყო, ამით შუა თითქოს მაგარი კედელი იყო აშენებული.

ამ სახით ნაპოლეონს გული მხოლოდ კუთხის მახურად ჰყვანდა. ყველა გულის წაღლი, გულის ნათქვამი გულშივე კი არ იბადებოდა, ყველა ეს კუთხის ნათქვამი იყო.

რა დიდ შეშობაში, ვაჟა თუნდ ჰქონდა იმ თვეს, რომელიც ასე განმუდგებით ჰხიზნობდა, მღვიანარედი იყო.

არა ჰყოჩივს ზურგი აბრუნოს ბოროტებას, არ უნდა შეაფურთხოს გუმიკა და სწორედ გზას დადგეს. მაგრამ რა უშვებს, რა უშიზრად მივა და ეხიარება ქრისტიან ხორცსა და სისხლსა.

აი მისამდე, პირველი ალგა რომ უტყვია ეკლესიაში. კარვად მოვენილი, ტანად, დიდ წვერა და გრძელ ყურება, თამ-მოწმინდე, ამაყად რომ იუფრება აქედ-იქით. ეს ჩვენებური აზნაური ტოტო დიდუღვადა. თუ-ცა არც დიდს შეძლების, არც დიდს ხარისხის პატიონია, მაგრამ თანე კი ძალიან მოაქვს. რად? რად და იმიტომ, რომ პურ-მარლის და სტუმრის მოყვარული სახელი აქვს დატარებული. მერე როგორია და რა-ში მდგომარეობს მისი პურ-მარლის მოყვარება? იმაში, რომ ამის სტუმარი უსათუოდ უნდა დაითვრეს; სტუმარი რასაც სვამს და სჯამს ამასთან, უსათუოდ არ უნდა შეწეროს; უსათუოდ სტუმრის სტამბეში პურ-მარლის მოყვარე მასწავლებლისაგან მიიღებულმა საქმელმა პირ-დაპირ გზა უნდა დაქარგოს და უკან უნდა დაბრუნდეს, აი, რა ღირსება უნდა ჰქონდეს იმ კაცს, რომელიც ჩვენში პურ-მარლის და სტუმრის მოყვარეობს ეხიან! აფსუს სახელი ჩვენები კი კვებით ამბობენ, რა ჩვენებურად რომ მისთქვა, პურ-მარლის და სტუმრის მოყვარე კაცები: „კაცი ტოტო მითხარი, რომ მისგან სტუმარი დაუთორობელი იყო გავაჭანდება; თვითა მისი სახლის ცეც გეგო რომაა, რადგან გინდა ისე ჰამე და სვი, მეტი არ მოგიცილდეს, რომ იცის, იმის კაცი ჰქვია?“ ესეც ჩვენებური მსჯელობაა ტოტო, რასაკვირველია, ცხიარება და თვად იმ დღეს გამოთარობს საგანგებოდ მაწიფულ სტუმრებს.

ეს მეთობეც, მადლით... მაგრამ ვნარა ეს სამი მაგალითიც. საშავლითონი არ არიან თუ... ესენი იქონიეთ სარკვე და სხვების სურათებსაც ამისი სი დაინახავით! საკვირველი ეს არის მხოლოდ, რომ ის მარკები, გიტყვობს და ტოტოები ფრთა შესხლუნანგლობს სთელად თავის თავს. ანგლო მუქს სალსარბო, რა ეუთხრა მოძღვარს, რა ცოდა მიქანიოა? ამ-ბობენ ესენი, სრულიად დარწმუნებული, რომ მართლად უმანკოები ვართო. კარგი, ესთქვათ, ასეც იყოს! მაგრამ ცოდვა თუ არ გეჩვენით, მაღალი როდის-ღა მოიბოქმედი, ბატონ

„ნაპოლეონმა არ ცოდა, რა იყო დაღლია, — მოგითხრობს ტენი. თვითა მცერი საათი შეგლო ვანუწყებულს ესკმა, ერთი ამ რამდენიმე საქმე ერთ-ბაშად ეკეთებინა, და დაღლია არ შეეცოტაობდა; საქმის გათავების შემდეგ ისევე ნათლად და დაღვანებით სჯობდა, ისევე ფიზიკალ იყო, როგორც საქმის დაწყების დროს.“

სწორად სხობამს ცხრა საათიდან დილის ხუთ საათამდე განუწყვეტლად შრომობდა თავის მინისტრებთან და, თუ დიდ რამ საქმე იყო, არც თითონ შეისვენებდა, არც იყავს მისცემდა მოსვენებას. მინისტრები ვერ უფლებდნენ ამდენ შეშობასა და ხშირად ლაზარების დროს ლონგ-მინდოლინი, იქვე დავიკოდნენ ხოლმე. ერთხელ ამ გვარ ღამის-თვეის დროს საშხმლო მინისტრს დავიხდა. ნაპოლეონმა დაუწყო ღვიბა თურმე და თან მობრუნდა ენებებოდა: „ადექით, ადექით! რა დროს ძილია, ვერ სულ ორი საათია დამისა. უნდა ვი-

ნებო? მაღლი, გემისით! მერწმუნეთ, რომ ერთის კვირით მაჩუხებოდა და რამდენიმე მცენარის ქნა დიდი საქმე არ არის და ამით ვერ შეუვრდებით მატყობარს!“

დავანებოთ თავი მარკებს და გიტყვობს, ეშმაკმა შეინახოს მათი საქმენი. მეც თითონ ატოვლი ვარ და არა ვგრძნობ ჩემს თავს ღირსად მიზარების მიღებას. კარგა ხანი მე, უნდა-ღურს მომძღვართან აღსარება არ მითქვამდა და მართალი მოვახსენოთ, არც კი მოაწინოს, რომ ჩემს ცოდვების ანგარიში მარტო მოძღვარს ეყუას თავისი საიდუმლოების ყუთში. დღე-ღამე იცოდეს, რის დანაშაუდ ვარ და თითო შენდობის თქმას ნურავინ დამამბოდეს; მე ბევრჯერ დაბრწყინული თავ-ბედი; არა ერთხელ ავღრტივებულვარ ჩემს ცხოვრებას და ბედურზე ბევრჯერ მივთქვამ: „მდგომარეობა გამაჩინე“ — მითი. ეს კი ყველა, როგორც მოგვსვენებთ, დიდ დანაშაულობა ღვთის წინაშე და, რასაკვირველია, ცოდვების ფიცარზე შეგნება დაწერილი. წინეც ამცეს ცოდვად არა ესთვილი, ვერაღებებს არც კი ეპექციდი, მაგრამ ბოლოს და ბოლოს, რომელსაც დაუტყვირთ, დავრწმუნდი, რომ დიდი ცოდვა ყოველი. ცოდვამაღლის გამარჩევი ღვთის მიუწოდებელი გონიერება და თავ ბედის დაწყევლა, რასაკვირველია, როგორც ესეა ვიფიქრო, ვამართლიანდა ცოდვად არის ჩათვლილი. მტრითა ჩვენ მოგვეცა სული გონიერი და თავისუფალი; მოგვეცა ეს ქვეყანა ღილის სიმღვრილი სავსე და სიტუირეთი შეგნული. მამ ვალდებულნი ვართ მივცეთ ერთმანეთს მხარი და ისე მოვიწყობო ჩვენი ცხოვრება, რომ არაფერი დავიკრიჭო თავ-ბედი საწყველი, საღრტივანი და საწუქურა...“

ესეა კი ამ უტყულობად მოწყობილი ცხოვრებაში ათასთან ერთად მეცა ვარ დანაშაუდ ცოდაში და, აი, საკვირვალად ვაუბლებენ. დღე ამ დღე-მარხვავაში რა ჩამეთვალის აღსარებულ, რომელზედაც მოითხრობდნენსაგან გულწრფელს შენდობას ევლი. მე კი ჩემს წირლის დავასრულებ დიდდელის ბიარონის სიტყვებით: *Земли, какъ рай... увы, важны она прекрасная влодныи предана*“, და ენას მოგვეტყუე...“

დაიყო შემოცინაშვილი

მეუშვით, მეუქიად ხომ არ გვაძლებს საფარბეთის ერი ჯამაგირსა.“

რა ძალ-ღონე უნდა ჰქონოდა იმ კაცს, რომელიც ასე მეუშობდა და ამდენ საქმეს იტყვდა თავისზე; თვით ნაპოლეონი ამბობდა თურმე თავის თავზე: „ჩემი თავი უჯრა-უჯრად არის დაუფილიო, ყველა საქმეს, ყველა საგნს თავისი საკუთარი უჯრა აქვს, და ამიტომ არასოდეს ერთმანეთში ორი საქმე არ აბრევაო. როდესაც ერთი რომელიმე საქმე მინდა შევსწავრო, ყველაფერ ამის უჯრას, და მშინვე გამოვსწევ ხოლმე მეორე უჯრას, რომელშიაც სხვა საქმე შენახული. ეს უჯრები ისე მაქვს მოწყობილი, რომ თავის დღეში ერთი მეორეში არ ამტრევა; ერთი მეორეს არ უშლის, რა დროსაც რომელი მინდა, სწორედ იმ უჯრას გამოვიღებ ხოლმე. თუ ძილი მინდა, ყველა უჯრებს ერთხელ ეცეცავ და მშინვე დამძინებოა.“

უცხოეთი

ბოლშარიკი. პოლგარის სარგებლობა მთავრობას გამოუფასდება დატყვას უბეუდ კარგადიკავს და ცნაოვის დასის მომხრეთათვის, რომ განკეთავსეულებით, თუ თავსდებ და იფიქროთ სიმკედ და ის თვეში 5,000 მანათიანად 15,000 მანათიანდ შემოიტანს კაცის თავსდებო.

გენაში მუქუტუბისეზით პოლგარიდგან, რომ არკულობას და მანაშკეთის სიკვდილით დასჯა მთავრობამ საიფულა კრესზე გადწვიტო.

სარგებლობა მთავრობას პოლგარისის ბრძანება გამოუფადა, რომ გველამაშეოთარის და არუელობის წამქსულები და შემკუდიანსებლები დაჩერეტი.

ბერლინის გას. „National Zeitung“-ს აუწყებს სტამბოლიდგან, რომ ოსმალებმა თავის წარმომადგენელს პოლგარისს მანდა, სასტეკტო მთავრობას მთავრობე გამოაშკარა და მამოთავარწუბედ გამარჯვებო და შევიდობაისობისა და წესიერების ჩამოკლება პოლგარისა.

სილისტრიაში სმხედრო სასამართლოს გარდაწყვეტილებით ერთი ავიტო და ორი უტრუ-ავიფირი დაუჩერეტი.

გას. „Московскія Вѣдомости“-ს აუწყებს ნურესტადამ, რომ ავსტრიის სამსახურის ავიტო ბატონი ბერე პოლგარისის ბარევე ცსქოსანისა წამსა ჩაქწარა.

ბერბანი. გას. «Новости»-ს დეკემბით აუწყებს ბერლინიდამ: ბერლინიში სმხ ტავრედდა, რომ იმპერატორს გერმანიასს ვილელმს განსრავა აქვს თავისი დანახების დღეს ტახტი უარ-ჭეო.

გას. „Independence Belge“ ამბობს, რომ ბერე რამდენიმე დღეა იმპერატორი ვილელმს მაღან დაფუფურეუდა. უფრო მძიმედ ესისა და დიდის გაჭირვების დაწარბაობა. დღე-ღამე ქვეყნის თავს ჰდგანს. სადალიმბოტო წრესში შიშობებს, რომ ვაი თუ რამე უბედურება დაემართოს მოსტეკტუსდ იმპერატორს 10 მარტამდე, რიც 90 წელია უნდა შესწულებო.

ინგლისის უფრსად-გასე თუბი ტამის ცემობა და გამაგმას მხან

ერთი მხოლოდ საკვირველი ნაპოლეონისა, ის კაცი, რომელსაც გული და ქუთა თითქმის ხელში ჰქონდა დატყვილი, ის კაცი, რომელსაც კუთ უჯრა-უჯრად დევი და საქმეები უჯრებში საოცრად როგონე დათვლიანინა, ის კაცი, ვამბობენ თავსეღარ იქნა, როდესაც ოცნება, ახიბრული, ძნელად-სასტრულებელი საქმე გაიტყვებდა ხოლმე. საკვირველი ავრეთეფ ისი, რომ ამ კაცის ცივ გულში, უჯრა-უჯრად დაფილი თაში, ამისთანა ოცნებასაც დღილი ჰქონდა.

აი, მაგალითად, რა ახრით იყო გატაცებული ნაპოლეონი, როდესაც რუსეთზე გამოილაშქრა. „მართალია ის გზა, რომელიც მე ამოიჩინე, — ეუბნებოდა თურმე ნაპოლეონი ერთს თავის ახლო მეგობარს, შორი და დიდ გზას, მაგრამ აუტოვებლად კი მივიყევანს ინდოეთში. მე მოსკოვიდან იწყებ გზას და არა ეტლები: ვანა ალექსანდრე მაკდონელმა კი გრე შორიდან არ

დით ეტებთან იმ ამაყს, რომ სარგებლობა მთავრობამ პოლგარისს გამოარევა და მამოთავარის და მამოთავარის მატყობისა. გას. «Times»-ი ამბობს, რომ რვეტებმა დიდი სიმტკიცე და გონიერება გამოიჩინეს მოღალატე დასჯაში. ანამე თუ შეგდობა იქნებოდა სარგებლობა მთავრობის მიერ, დღე უჯრისისა და ცოვეტე რომ უწყისობის მომხრის და წამქსულები არ დასჯათო.

ლონდონში სმხ ტავრედლებით, რომ სერ ჯორჯ ტრევილიანს საპოლონად გარდაუწყვეტი, გადგვეტს დივი-რანს-უინისისტეს და გლასტონისაგან შემსობს. ამბობენ აგრეთვე იმისე, რომ დანდლოფ ჩენილას განსრავა აქვს გამოცემის შევიდისა.

სახარბ-მწებრი. ვენიდან აუწყებს გას. „Paris“-ს: იმპერატორი ფრანკოსიკები და გრეუ ანდროში ამის წინადაკრებად სასრობდნენ და იმპერატორის სიტყვ: დღეიდგან ომი თითქმის შეუწყებულა და მქვად მოსალოდნელა, სოლო კვირამა რადეც ფიქრად და სადმეფა ამაყი სჯება და ეს ამბავი ამ სმასთან ვერისა გამოიგავანდებო.

სოფრსკეთის გასეფი „Journal des Debats“-ს ბერლინელი კორესპონდენტი ამბობს: ბუქრესტიდგან მოსული ამბავი, რომ აქ ავსტრიის ვარის ავიტოები მოკლდნენ სარგებლობა მთავრობის თხოვნისამტრ და პოლგარისის ვარში უნდა იმსახურის, რიცხვად გაწვიონ ეს ვარი და წესიერება ჩამოკლდონ ალექსანდრე ვარის-ავტოს მორას, მართლად და ტრევილიანს დგანს ვარსევე ავსტრიის გასუტები და ვარსეფენები, რომ განსკუბ მოგანიდით სმხა და სხვა არაბო.

ინგლისი. იტალიის საპოლიტიკო წრესში ამბობენ, რომ ვინიობას ავსტრიად რუსეთი ვერ მოხარდნენ ერთ-მანერთი იტალია იმეფებულ იქნება ავსტრიის მიემსრის და შქქეობა გაუწიოს. ამ სმსახურისათვის იტალიას ესტრატე ტრენტინას და ტრეისტის მიემსრის დგანარება. იტალიას მოსქელება და სარწვი ავსტრიის მიმართ საგისევი არ არის, რადგან ვერ ერთი რუსეთთან ნეკ არავითარი დასოკავებებას ვაგვეტს და მეორედ იმიტომ, რომ სმას-ლიტოე სქქეპში ვედასეკდ პირველი ადგილი იმის უწირავს, თუ ამა-ღამე

დაიწყო, როდესაც ინდოეთში წასვლა განიზრახა მართლაც და, ესთქვით, რომ მოსკოვი ავიტო, რუსეთი დავა-მარცხე, — მერე ვანა მწვილია იქნება, საფარბეთის ვარი მოსკოვიდან წავიდეს, ჩვენი ემართლი ტრეისტიდგან, და ორივენი ერთად შეიყარნენ ინდოეთში, მიდნარე ვანვის ნაჩირებზე? დატრალიდება თუ არა საფარბეთის მხალი ინდოეთში, ინგლისის მანინე ბოლო მოეღებო. ამ სახით საფარბეთი ერთბაშად გზას ვაფსნის როგორც აღმოსავლეთისა, ისე დასავლეთისა.“

აჰ, ოცნების ნეტარება, რა ტკიბილი ხარ, რომ შენი სიტუო ძრიელ მოკლე არ იყოს. მალიეთი უწყნად მიხებო თუ არა, მაშინვე გამწარბები. ინდოეთის ნახვა ეგრ ელისა ნაპოლეონის: რუსეთის ვარსა და ყინებმა მოსკოვეტს სრულებით ფრთა ნაპოლეონის ოცნების მაღლა-დღერესა!..

